

פעולה לתנועות הנוער בעקבות הכתבה "שבט וודקה" בידיעות אחרונות

הקדמה למדריך/ה:

ב-5.1.2017 התפרסמה במוסף 7 ימים של ידיעות אחרונות כתבה בשם "שבט וודקה". הכתבה היא כתבת תחקיר המציגה את תרבות חברי וחברות השכב"ג בצופים כתרבות מסיבות שתיה והפקרות במסווה של פעילות ערכית ומפגש חברתי בתנועה. אנחנו הולכים בפעולה הקרובה להתעמק בכתבה הזו ודרכה לשאול שאלות על החברה, הנוער, תנועות הנוער, ועל עצמנו. רק כדי להבין את משמעות הכתבה: נכון לשנת 2015, לעיתון סוף השבוע של ידיעות אחרונות הייתה חשיפה ל-39% מכלל קוראי העיתונים בישראל- כ-1.99 מיליון בני אדם.

תגובת תנועות הנוער לפרשה:

תנועת הצופים משקיעה מאמצים אדירים בהתמודדות חינוכית עם תרבות השתייה והבילוי של בני הנוער. התמונה הנשקפת מהכתבה היא קשה כי היא חוטאת באופן מובהק לדרך ההתמודדות של הצופים עם התחום. ולמרות זאת, מראה מציאות שלא מפתיעה אף אחד מאתנו וחולשת גם עלינו, והיא מציאות הבילוי של בני הנוער. הפניית האצבע המאשימה אל הצופים כמוה כהפניית אצבע מאשימה לכלל תנועות הנוער. כל תנועות הנוער שותפות במאבק בתופעה, ויחד אנחנו יוצרים אלטרנטיבה ברורה לבני הנוער בסניפים, בשבטים, בקנים ובמחנות. אנו מזמינים את כל מי שמוטרד מהכתבה לפקוח עיניו לעבודה החינוכית הנעשית ימי כלילות בכל התנועות, על מנת להתמודד עם התופעה וליצור מסגרות מנהיגות, עצמאות, הובלה ושליחות של בני הנוער עצמם. ויותר מכל, אנו מזמינים אתכם להיות שותפים שלנו במאמץ האדיר הזה.

מטרות הפעולה:

- ניצול השיח הציבורי לפתיחת שיח חינוכי על אלכוהול ותרבות הנוער
- בחירה בלקיחת אחריות רחבה של הנוער על תרבות זו
- קריאה לפעול דרך המסגרת התנועתית המהווה במה ללקיחת אחריות זו.

מהלך הפעולה:

1. משחק פתיחה
  2. מתחלקים לקבוצות של 3-5 חניכים בקבוצה, כל קבוצה מקבלת קטע מהכתבה.
  3. מבקשים מהחניכים לקרוא ולסמן בצבע מקרים/תופעות שמוכרות להם מקרוב- הייתם שותפים או עדים לסיטואציה כזו, שמעתם מחברים וכו'.
  4. משתפים:
- כמה מקרים סימנתם? תנו דוגמה למקרה שסימנתם.
5. דיון:
- יש מישהו שלא מכיר את התופעה הזאת בכלל? מופתע מהכתבה? לא שמע על מסיבות מהסוג הזה?
  - כמה זה מאפיין את התרבות של בני הנוער בישראל היום? משקף את המציאות?
  - מה לדעתכם עמדת הצופים כלפי אלכוהול? בעד או נגד? מתנגדים אקטיבית או לא?

- מה העמדה של התנועה שלנו? פגשתם אותה?
- מה זה גורם לכם לחשוב/להרגיש, שכתבו כתבה כזו על הצופים? למה זה מיוחד רק לצופים?
- אם היו מחליפים את המילה "תנועות הצופים" ב"תנועת ____", מה הייתם מרגישים? חניכי תנועת הצופים לא ייחודיים בהרגלי השתייה שלהם. מדובר בתופעה רחבה, שייחוסה לצופים הוא למעשה ייחוס לכלל תנועות הנוער.
- איזה תמונה מצטיירת לגבי הנוער הישראלי?
- זה מה שאתם? זה מה שהייתם רוצים שיקראו עליכם? ככה נראית תנועת נוער בישראל?
- מה חזק יותר בעיצוב תדמיתה של תנועת נוער בשיח הציבורי? מה משפיע על מה חושבים עלינו?
- מי קובע מה פני התנועה? מה תפקיד

6. נתחלק לשתי קבוצות. כל קבוצה תקבל דף וצבעים.

קבוצה א- מציירת את שרשרת ההשלכות האפשריות של קריאת הכתבה על הציבור המקיף את התנועה. הורים, חניכים צעירים, בוגרי תנועה, ילדים שעוד לא הגיעו לתנועה- איך משפיעה עליהם קריאת הכתבה? מה אם הם באמת חושבים שזו המציאות, שזה מה שעושים בתנועה?

קבוצה ב- מה היינו רוצים שתהיה ההשפעה שלנו על הציבור המקיף את התנועה? הורים, חניכים צעירים, בוגרי תנועה, ילדים שעוד לא הגיעו לתנועה- מה היינו רוצים שהם יחשבו עלינו? מה היינו רוצים שהם יחשבו שקורה בתנועה?

7. חוזרים למעגל ומשתפים, מוסיפים.

8. לסיכום הפעולה- שואלים:

- מה מעצב תדמיתה של תנועת נוער בשיח הציבורי? מה משפיע על מה חושבים עלינו?
- מי קובע מה פני התנועה
- על מי מוטלת האחריות לאיזה מבין שני התסריטים שציירתם יתממש?
- מה אנחנו צריכים ויכולים לעשות כקבוצה, כדי לקדם את התסריט החיובי ולמגר את השלילי?

סיכום:

חשוב לזכור שכתבה בעיתון אינה תמיד משקפת את המציאות. לרוב היא אוסף של חלקי מידע שחוברו לכדי סיפור, או ניסיון להראות חלק מהמציאות באופן מורחב. ועדיין- את הכתבה הזו קראו כ- 2 מיליון אנשים בישראל, ומתוכה מגבשים עמדה על המדריכים, פעולות, טיולים, קבוצות ומחנות- לא רק בצופים. מבחינתם- אלה תנועות הנוער. האם אנחנו מוכנים שזה יהיה מי שאנחנו? הכתבה מציבה בפנינו מראה ושאלה- מי אנחנו? וחשוב מכך- מי אנחנו רוצים להיות? אם קראנו את הכתבה והתביישנו, אנחנו צריכים לשנות משהו. לא מחר, לא בעוד חודש. עכשיו.